

ceny ogłoszeń: Na 1-ej stronie wiersz petirowy mk. 4.00, na III-ej stronie—mk. 2.00, na IV-ej stronie— 1.50 f., nadesłane za wiersz gar-montowy—mk. 5.00 Drob-ne ogłoszenia po 20 fen. na wyraz. Najmniejsze drob-ne ogłoszenie mk. 1.50.

Redakcja i Administracja miesz-czą się pod № 4-ym przy ulicy Starososnowieckiej w Sosnowcu.

Adres dla listów i depesz: „Iskra”, Sosnowiec.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Prenumerata wynosi: Z odnośza-niem rocznie mk. 72.00 — półrocznie mk. 36.00 — kwartalnie mk. 18.00 — miesięcznie mk. 6.00, z prze-syłką pocztową mk. 6.00 fen. miesięcznie. Cena nu-meru pojedynczego 30 fen

Redakcja otwarta od 8 rano do 7 wiecz. — Rękopisów na-desłanych Redakcja nie zwraca.

Oddziały własne: W Będzinie ul Małachowskiego 9, w Dą-browie ul. Sienkiewicza.

GLÓWNY URZĄD LIKWIDACYJNY.

OBWIESZCZENIE.

Na mocy ustawy z dn. 10 maja 1919 roku o ustaleniu i oszacowaniu świadczeń i strat wojennych (Dz. Pr. № 41 poz. 298) zostało wprowadzone państwowe ustalenie i oszacowanie tych strat.

Państwowemu ustaleniu i oszacowaniu podlegają: straty, spowodowane bezpośred-nio przez wypadki wojenne w Polsce w majątku obywateli Państwa Polskiego, należącym do osób fizycznych i prawnych.

W zakres tych strat wchodzi: wszelkie pozbawienie nieruchomości lub ruchomości przez rabunek, zniszczenie lub uszkodzenie, rekwizycje, świadczenia osobiste, sprzedaż przymusowa, daniny przymusowe, nieuzasadnione grzywny, wywiezione lub zabrane papiery wartościowe, wkłady bankowe, wkłady kas oszczędnościowych oraz gotowizna, kontrybucje i konfiskaty, zarządzane w okresie wojennym przez wojska lub władze cywilne, a nadto przymusowe pozbawienie używalności nieruchomości lub ruchomości wskutek zarządzenia władz wojskowych i cywilnych — obcych lub polskich, dokonanego w celach kwaterun-ku, ewakuacji i innych, oraz szkody, wynikłe z przymusowego zarządu lub z przymuso-nych eksploatacji i umów.

Koszty ustalenia i oszacowania strat wojennych ponosi skarb Państwa, z wyjątkiem kosztów, spowodowanych nieuzasadnionem żądaniem poszkodowanego.

Podania i dokumenty w tych sprawach wolne są od opłat stempli i opłat skarbowych.

Ustalenie i oszacowanie wyżej wymienionych strat wojennych, poniesionych w okre-gu obejmującym powiat Będziński, przeprowadzać będzie utworzona przez Główny Urząd Likwidacyjny w porozumieniu z Ministerstwami: Rolnictwa i Dóbr Państwowych Przemysłu i Handlu, Robót publicznych oraz Skarbu Komisja Szacunkowa miejscowa, urzędująca w Sos-nowcu i rozpoczynająca czynności swe dnia 15 grudnia 1919 r.

Wszystkie zgłoszenia i materiały szacunkowe, zebrane przed wydaniem wyżej wspomnianej ustawy przez instytucje społeczne i organy urzędowe, upoważnione do usta-lenia i oszacowania strat wojennych, przejęte zostają przez Główny Urząd Likwidacyjny do odpowiedniego zarządzenia.

Osoby zatem, powtórnie zgłaszające swoje straty, poddane już oszacowaniu w odno-snych instytucjach społecznych powinni to powtórne swoje zgłoszenie uzasadnić na piś-mie, dołączonem do deklaracji.

Wobec tego, że każda strata może być szacowaną tylko przez tę Komisję Szacun-kową miejscową, w której okręgu owa strata nastąpiła, przeto straty, wymienione na po-czątku niniejszego obwieszczenia, które zostały poniesione w okręgu powiatu Będzińskie-go a które nie zostały zarejestrowane w Komisjach Szacunkowych, utworzonych dawniej przez: 1. Biuro Rejestracji Strat Wojennych przy Centralnym Towarzystwie Rolniczem, 2. Wy-dział Rejestracji Strat Wojennych przy Radzie Głównej Opiekuńczej i 3. Komisję Szacunkową Przemysłową Główną w Warszawie, winny być zgłoszone na odpowiednich deklaracjach w 2 egzemplarzach w Komisji Szacunkowej Miejscowej w Sosnowcu najpóźniej do dnia 15 czerwca 1920 r.

Deklaracje, zgłoszone po tym terminie, nie będą podlegać rozpatrzeniu.

Kancelaria Komisji Szacunkowej Miejscowej w Sosnowcu znajduje się przy ul. Ma-lachowskiego w domu № 4a i otwarta jest dla zainteresowanych codziennie z wyjątkiem nie-dzieli i świąt od godz. 10 do godz. 2; tam też potrzebne druki i wszelkie wyjaśnienia udzie-lane będą bezpłatnie

Prezes Komisji
FRANCISZEK POMIANOWSKI.

Sekretarz Komisji
GUSTAW LEMBAŁE.

Państwowy Urząd Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby

Oddział Zagłębia Dąbrowskiego

ogłasza

KONKURS

na dostawę bydła rzeźnego względnie mięsa i żywej trzo-dy na okres roczny w łącznej ilości 350.000 kg. żywej wagi miesięcznie.

1) Ilość powyższą pokryć należy w połowie mięsem wołowym, w połowie żywą trzodą. Tak trzoda jak i mię-so winno być świeże i pierwszej jakości, opatrzone stem-plem lekarza weterynarii.

2) W ofertach podawać należy ceny na okres dwu-miesięczny.

3) Oferty na piśmie składać należy w opieczętowa-nych kopertach w biurze Państwowego Urzędu Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby w Sosnowcu ul. Małachow-skiego № 11, najdalej do dnia 27 grudnia r. b. Wszel-kich bliższych informacji udziela wyżej wspomniane biuro w godzinach urzędowych (od 9-ej rano do 4-ej po poł.)

4) Przy ofertach składać należy 1 proc. vadium od zadeklarowanej wartości 2-u miesięcznej dostawy. Vadium to podlega zwrotowi po ewentualnem odrzuceniu oferty.

5) W razie przyjęcia oferty, vadium, o którym mo-wa należy uzupełnić do wysokości 5 proc. sumy zakon-traktowanej; suma w ten sposób osiągnięta uważana bę-dzie za kaucję, zabezpieczającą ściśle wykonanie dostawy.

6) Dostawa przeznaczona jest dla kopalń Zagłębia Dąbrowskiego i powierzona będzie całemu szeregowi reflektantów, którzy sprowadziliby mięso i żywą trzodę dla poszczególnych kopalń, lub też dla poszczególnych grup, złożonych najwyżej z kilku kopalń.

Rada miejska miasta Sosnowca

na plenarnym posiedzeniu, odbytym dnia 19 b. m. uchwaliła podniesienie cen prądu elektrycznego do

Mk. 1,20 za kilowatgodzinę do oświetlenia

" 0,60 " " napędu

za czas od dn. 1 grudnia r. b. do dn. 1 czerwca 1920 r.

MAGISTRAT MIASTA SOSNOWCA.

Niemcy znów zaczynają...

1 żołnierz zabity, drugi ranny.

Bobrowniki, 21 grudnia.

Nocy wczorajszej grenszutz dokonał napadu na nasz poste-runek pod Bobrownikami, przy-

czym 1 żołnierz, stojący na posterunku został zabity, drugi zaś zraniony lekko.

Łondyn — Warszawa w 14 godz.

Wielki samolot w Warszawie.

Warszawa, 21 grudnia.

(P. A. T.)

Zapowiedziany wielki samo-lot osobowy typu Handley Page przybył w sobotę do Warszawy i wylądował w Mo-kołowie, nie bacząc na śnie-życe. Odbył on podróż z Lon-dynu do Warszawy w 14 go-

dzinach faktycznego lotu. Osta-tni odcinek lotu z Poznania do Warszawy odbył samolot w 2 godzinach. Jest to pierwszy z aparatów, zamówionych w Anglii przez Narodowe polskie Tow. żeglugi napowietrznej.

KINO
OAZA

w Sosnowcu.

Dziś i dni następne! 4-ta seria. Dziś i dni następne!
dotychczas niewidzianego głośnego arcydzieła filmowego francuskiej wytwórni B-ci PATHE w Paryżu p. t.

Hrabia Monte Christo

w 6-lu wielkich częściach A I DUMASA (ojca)
według nieśmiertelnego

z udziałem najwybitniejszych art. teatru „Vandville” M-lle Nelly Camson, L. Mathet, teatru „Gymnase” L. Celas i Carat
Początek przedstawień w dni powszednie o godzinie 5, 7 i 9 wieczorem a w niedziele i święta o godzinie 3 5 7 i 9 wieczorem.

Ceny miejsc: Kupon do łoża 6 mk., I miejsce 5 mk., II—4 mk., III—3 mk.

Passe-partout prócz urzędowych i prasowych nieważne

KINO
SFINKS

w Sosnowcu.

Od poniedziałku 15-go do 21-go grudnia

Dla dzieci dozwolone.

Dziecko Cyrku

sensacyjny dramat cyrkowy w 6-ciu części. w roli głównej FERN ANDRA.

ATRAKCJA!

Nad program

ATRAKCJA!

Pierwszy raz w Sosnowcu

Nadpowietrzny akt gimnastyczny.

Od dnia 16 grudnia 1919 r. Dla dzieci dozwolone.

KINO

Zacisze

WALKA O SKARB

Sensacyjny dramat w 5 cz. pełen niezwykłych i zadziwiających epizodów znanej wytwórni „Cines” w Rzymie ze słynną włoską artystką

PINA PIBIGRENETTI w roli głównej.

Nad program: **Włoski dziennik wojenny № 2.**

Początek przedstawień o 5-ej, w niedzielę i święta o godz. 4-ej.
Obraz własnej Agencji Kinematograficznej „Corso” w Warszawie.

Od piątku 19 do poniedziałku 22 bm. Dla dzieci i młodzieży wstęp dozwolony.

TEATR

CORSO

CYRK W PŁOMIENIACH

(dalszy ciąg Cyrku Wolfsona)

Nadzwyczajna wystawa, sceny palącego cyrku, przewyższa wszystkie demonstrowane dotychczas tego rodzaju obrazy.

NA SCENIE! 2 WIELKIE ATRAKCJE!
Duet Muzyczny - Wokalny **BLACK AND STEEL**
Muzyka—śpiew—tańce, utwory największych klasyków Beethovena, Chopina, Liszta i innych.

Pierwszy raz w Będzinie!
2 NEUMAN'S 2 Nadpowietrzny akt gimnastyczny.
Sceny dotychczas nie widziane, grozą przejmujące każdego widza.

Do obrazu przygrywa zastosowana muzyka pod kierunkiem p. L. DIMAUO.

Powrót wojsk z Murmanu.

Warszawa, 20 grudnia.
(P. A. T.)

Dziś rano Warszawa witła północne oddziały wojsk polskich, utworzone na Murmanie. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele garnizonowym na pl. Saskim, na które przybył naczelnik państwa, gen. Haller, biskup polowy ks. Gall, generalicja, delegacja pułkowa, przedstawiciele oraz oficerowie gen. Hallera, którzy przez Murman dostali się do Francji. Po mszy ze stopni ołtarza wygłosił do „lwow północnych”, jak ich nazywali Anglicy, podniosłe kazanie ks. Jachowicz.

Następnie ks. biskup Gall oddziałowi i ludowi udzielił błogosławieństwa.

Naczelnikowi przedstawiono oficerów z oddziału murmańskiego. Następnie naczelnik państwa udał się przed odwach i odbyła się przed nim defilada. Na czele kroczył gen. Haller, major Dienstl-Dąbrowa, twórca oddziałów polskich we Włoszech. Za oddziałem murmańczyków 2 żołnierzy w strojach karellów prowadziła biała niedźwiedzica. — O godz. 5 po południu dla murmańczyków odbyło się przedstawienie w teatrze, na którym byli obecni: gen. Haller, gen. Michaelis i pułk. Zawadzki. Potym odbyło się przyjęcie w kasylni.

Komunikat polski.

Warszawa, 22 grudnia.
(P. A. T.)

Komunikat sztabu generalnego z d. 21 b. m.

Front lit.-białoruski.

W okolicy Krasławka oddziały nasze przedostały się na północny brzeg Dźwiny i po krótkiej walce rozbiły nieprzyjaciela, biorąc kilkudziesięciu jeńców, przyczem powrócili na dalsze stanowiska. Pod Leplem powtarzające się potyczki drobnych oddziałów. Na odcinku Polesia potyczki oddziałów wywiadowczych.

Front wołyński.

Spokój.

W zastęp. szefa sztabu gen. Haller, pułkownik.

Żołnierze Awałowa chcą walczyć z bolszewikami.

Berlin, 21 grudnia.
(Tel. wł.)

Przebywający w Niemczech żołnierze armji Bermonda-Awałowa w liczbie 8 tys. wyrazili życzenie walczenia z bolszewikami.

Rząd niemiecki wystąpił do ententy w celu uzyskania odpowiedniego pozwolenia.

Pomoc dla urzędników.

Warszawa, 21 grudnia.
(P. A. T.)

„Kurjer Polski” donosi, że

wczoraj w południe prezydent ministrów p. Skulski przyjął na posłuchanie przydzium komitetu wykonawczego międzyministerjalnej komisji urzędniczej. Przedstawiciele urzędników, powołując się na rozmowę z poprzednim szefem gabinetu przedstawili konieczność poprawy bytu urzędników. P. prezydent ministrów Skulski odpowiadając, zaznaczył, że zna warunki bytu urzędników. Podwyższenie pensji nie jest jednakże rozwiązaniem sprawy. Drożyzna jest powodem niedostatecznej aprowizacji miast. Warunki jednakże rychło się poprawią ze względu na dowóz z zagranicy. Unormowanie pensji nastąpi z chwilą uporządkowania waluty, co zapowiada się w najbliższym czasie. Jako pomoc doraźną przyrzekł p. Skulski nieznaczące dodatki.

Kronika.

Rozwydrzenie przemytników. W sobotę ubiegłą, około godz. 8 wieczorem policjant sosnowiecki Wawrzynkiewicz pod samą Radochą zatrzymał Ludwika Pietrasieńskiego z Modrzejowa i siostrę jego, niosących 2 ogromne pocięte słoniny za granicę. Aresztowani nie tylko nie okazywali skruchy, lecz całą drogę wymyślali na rząd polski i jego funkcjonariuszów za to, że ci nie pozwalają ludziom zarabiać przemytnictwem. Bezcelność tych łotrów, okradających kraj własny

powinno być przykładnie ukarane, by taki pan wiedział i dziesiątego oświecił, że rząd łajdaków popierać nie może i nie będzie.

Z Teatru. Dziś teatr H. Czarnieckiego daje przedstawienie w Będzinie. Jutro i w środę przedstawień w teatrze nie będzie, dopiero we czwartek w pierwsze święto po południu „Baron Kimmel” a wieczorem „Hr. Luxemburg”.

Ofiary.

(Złożono bezpośrednio w „Iskrę”).

Pracownicy stacji Sosnowiec dęblński złożyli mk. 200 i kor. 5 na gwiazdkę dla żołnierza polskiego.

P. Władimir Horko mk. 325 i p. Stefan Rayski mk. 325 na gwiazdkę dla żołnierza polskiego do dyspozycji Koła polek w Sosnowcu.

Kupiec, p. Starnawski na gwiazdkę dla żołnierza polskiego mk. 50.

Zamiast wieńca na trumnę s. p. Wład. Mrówczyńskiego p. Józef Sojda mk. 20 na gwiazdkę dla żołnierza polskiego.

Juda Alfons, za przejście granicy składa na skarb narodowy mk. 100.

Z Będzina.

Pożegnanie starosty. Dnia 17 b. m. urzędnicy starostwa żegnali p. Pękosińskiego, który wyjeżdża na stanowisko wojewody kieleckiego.

W imieniu pracowników starostwa jeden z urzędników w pożegnalnej mowie zaznaczył, że dzięki bezstronnej i rozumnej pracy jego, nie tylko zdołał uspokoić trudny do prowadzenia powiat, lecz zdobył sobie we wszystkich sferach społeczeństwa tutejszego popularność.

W odpowiedzi p. starosta zaznaczył, że w pracy swojej nie wyróżniał żadnej partji lub klasy, lecz, że we wszystkich poczynaniach i rozstrzygnięciach swoich miał jeden tylko cel „miłość Ojczyzny i Jej dobro” i wzywał wszystkich, by szli jego śladami. Kończąc, zaznaczył, że zawsze pow. będziński uważa za główne centrum Województwa i że pracowników swoich żegna tylko słowem „dowidzenia”.

Z serca idące „Szczęść Boże” było odpowiedzią zebranych, na serdeczne pożegna-

nie zwierzchnika, który wśród podwładnych swoich potrafił zaskarbić sobie uznanie i szacunek.

Przytłapanie oszusta. Pan K. zakupił od jakiegoś osobnika butelkę spirytusu za 75 mk. i dopiero w domu skonstatował, że miejsce spirytusu nabył wodę.

W tych dniach przechodząc ul. Modrzejowską, zastał p. K. znowu zaczepiony przez tegoż osobnika, proponującego mu nabycia spirytusu monopolowego. Pan K. niby zgodził się, lecz spotkawszy pierwszego policjanta kazał go aresztować.

W policji okazało się, że i ta butelka była napełniona wodą.

Tow. opieki nad górą Zamkową.

W tych dniach odbyło się organizacyjne zebranie Towarzystwa opieki nad górą Zamkową w Będzinie, które będzie miało o na celu zabezpieczenie ruin zamku miejscowego, jako pamiątki narodowej od zniszczenia, doprowadzenie do stanu kulturalnego góry, na której zamek ten stoi, wpajanie miłośnictwa do zabytków przeszłości, gromadzenie i inwentaryzowanie dokumentów i przedmiotów historycznych Zagłębia, zjednywanie wreszcie szerszych warstw dla otaczania pieczołowitością pamiątek przeszłości w okolicy naszej.

Po zagajeniu zebrania przez p. Stefana Warcholę, odczytaniu statutu i po ukonstytuowaniu się Towarzystwa obrano zarząd w osobach pp.: Stefana Warcholę, Skarbińskiego Stanisława (seniora), ks. Franciszka Plenkiewicza, Jana Brzostowskiego, d-ra Leopolda Walewskiego, Benedykta Misiórskiego, Jana Sperlina, Jana Gęborskiego i Stanisława Strzeszewskiego. Na zastępców powołano pp. Rehnego Artura, d-rów Karszową, Romualda Wyszyńskiego, Mieczysława Krakowskiego, ks. Widiaka, Józefa Pogorzelskiego, Antoniego Kokodziejskiego, Franciszka Kowalczeńskiego i Michała Gołębia.

Do komisji rewizyjnej powołano: pp. Stefana Zdziłowickiego, Stanisława Baera i Kazimierza Kolodziejskiego, z zastępcami w osobach pp. Marjana Kępińskiego, Kazimierza Kolodziejskiego i Jana Misiórskiego.

Towarzystwo postanowiło nabyć na własność teren góry wraz z zamczyskiem; ku temu poczynili uprzednio pewne kroki inicjatorzy i założyciele T-wa, wobec czego sprawa powyższa będzie załatwioną pomyślnie, zwłaszcza, że i fundusze względnie łatwo będą do uzyskania; istnieją zarazem widoki na poparcie ze strony rządu, którego przedstawiciel, konserwator okręgowy, p. Reimer, przychylnie pawił powstanie placówki, mającej na celu szerzenie kultu dla przeszłości.

Towarzystwo będzie członkiem T-wa opieki nad zabytkami przeszłości w Warszawie, posiadać jednak będzie samodzielność, zakreśloną statutem, w myśl którego działalnością obejmie teren całego Zagłębia w granicach pow. będzińskiego.

Przewodniczył zebraniu inż. Brzostowski z Grodzca.

Symptomy śmierci.

Jeden z lekarzy bawarskich podaje, że symptomem, po którym napewno można poznać zbliżającą się śmierć, jest zapach trupi, który wydobywa się z każdym oddechem pacjenta. Zapach ten jest tak słaby, że można go odczuć za ledwie w odległości pół metra.

Chorzy nie o tym zwyczajnie nie wiedzą i najlepszy jednak dowód, że ten zapach istnieje to fakt, że pies odwraca się najczęściej od swego umierającego pana. Odróżnienie trudno opisać, przypomina on trochę siarkowodor i świeże wapno.

Czas od pierwszego wydobywania się tego zapachu, do zgonu wynosi od paru godzin do półtora dnia. Nie u wszystkich umierających jednak symptomat ten się pojawia.

MAGAZYN GALANTERYJNY P. KUCHARSKI

Warszawska № 14.
poleca w wielkim wyborze: bieliznę trykotową, rękawiczki, czapki, swetry, wyroby skórzanego, norymberskiego i t. p. artykuły w zakresie galanterji wchodzące.

Zabawek.

Potrzebne urządzenie biurowe: stoły, szafy, krzesła, oraz średniej wielkości kasa ogniotrwała.

Zgłoszenia do Administracji „Iskry”.

Polityka J. Szatensztein

GODZINY PRZYJĘĆ:
od 10—1 i od 3—6 po poł.
Leczenie zębów, plombowanie
wprowadzanie zębów bez podniebienia złote korony.
ul. Modrzejowska № 3.

Doktor Fawet Broniatowski

w Częstochowie,
ul. św. Panny Marji t. j.
II Aleja Nr. 21, obok teatru
— Paryskiego. —
ChOROBY skórne, dróg moczowych i weneryczne.
Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—7, p.p.
Panie od 12—1 po poł.

Drobne ogłoszenia.

Maszynistki ze znajomości stenografji polskiej poszukuje Ake. Tom. Elektrowni Sosnowieckiej.

Maszyna do pisania „Torpedo” (system „Underwood”) do sprzedania. Wiadomość skład apteczny M. Reiner, Modrzejowska.

Zaginął paszport na imię Rajzli Gelbhauer, wydany przez władze niemieckie.

Francuska, młodziąca również początkami muzyki, poszukuje miejsca gawernantki. Wład. a portjerna w firmie Szana na Srodali.

Z powodu wyjazdu

całkowita wyprzedaż rozmaitych mebli jako to szafy kredensy biblioteki garnitury salonek wypielnie mahoniowe kompletne otomany, sześciopiętrowe materace grzewcze, pateroły i płyty do tytanu. Magazyn mebli F. Wojtkowiak: ul. Dekerta (Polisyjnia).

Perfumy pudry, kosmetyki, artykuły toaletowe i t. d. także francuskie, angielskie i warszawskie roboty w bardzo wielkim wyborze. Stosowne kartonowe z perfumami, szuflkami i grzeblakami jako dodatki poleca po najniższych cenach S. Ceglowski, Sosnowiec, ul. 3 Maja № 18.

Zaginął paszport wydany przez władze niemieckie na imię Herszka Pacanowskiego.

Zaginął portfel zawierający dowody osobiste i paszport wydany przez władze niemieckie na imię Józefa Schlahtusa.

ROWÓZ w dobrym stanie do sprzedania. Użeladz d.m. Madli

Druckerei „Iskry”